

KONTROL MOZIOA

KAIKO ESPAZIOEN ERABILERA PUBLIKOA MUGATZEN DUTEN ERABAKIEI BURUZKOA

Jon Markel Ormazabal Gaztañaga EH Bildu udal taldeko zinegotziak Udalbatzaren Organo Araudiko 98. artikulua oinarri, mozio hau aurkezten du, Udalbatzan azter dadin. Mozioa 2021eko uztailleko Pertsonentzako Zerbitzuen Batzordean aztertutako interpelazioaren ondorioa da.

JUSTIFIKAZIOA

Kaiko bizilagunak haserre daude, iaz gertatu zen moduan Eusko Jaurlaritzak arrapala itxi baitu. Eremu horrek erabilera publiko eta komunitarioa izan du eta aspaldidanik erabili izan dute aisialdirako kaiko bizilagunek zein gainontzeko donostiarrek, eta berdin bisitariak ere. Orain, ordea, ikastaroak ematen dituztenek eta bestelako ontziek erabil dezakete soilik.

Kaiaren kudeaketa Donostiako Udalaren eskumena ez dela jakinik ere, 2021eko uztailleko Pertsonentzako Zerbitzuen Batzordean interpelazioa aurkeztu genuen, kaiaren erabilera mugatzen duten neurrien aurrean Udal Gobernuaren jarrera argitzeari begira. Bertan, Kiroleko, Herri Segurtasuneko eta Herri Babeseko zinegotzi ordezkariak adierazi zuen azken asteotan hainbat hartu-eman izan dituztela Eusko Jaurlaritzaren Portu eta Itsas Gaietako Zuzendaritzarekin, eta besteren artean, hizketagai izan dutela aipagai dugun gaia. Zinegotzi ordezkariaren hitzetan, jarduera nautikoen segurtasuna bermatzeko ez ezik, COVID-19aren hedapena saihesteko hartu du Eusko Jaurlaritzak arrapala ixteko neurria, iazko logika berean.

Baina Parte Zaharreko eta kaiko bizilagunen, eta oro har, kaiko erabiltzaileen kezka aspalditik dator, COVID-19 birusak eragindako osasun krisia baino askoz lehenagotik. Izan ere, arrapala ixteko azken erabakiaren aurretik, kaiko espazioaren erabilerari beste hainbat mugapen ezarri zaizkio azken urteotan.

2021eko uztailaren 9an, Irutxuloko Hitzak kaiari buruzko erreportajea argitaratu zuen, eta bertan, besteak beste, Iñigo Puerta kazetariaren *Donostia, itsas hiria* (2008) liburuko ondorengo pasarte zegoen:

“Itsasontziak hegaluzearen kanpainan sartuta zeuden bete-betean eta familiek eta gainerako bizilagunek kaiaz eskalako hiri txiki bat izango balira bezala gozaten zuten. Tornozuloa, sotoen eremua eta arranpla bat-bateko hondartza eta bainugune bihurtzen ziren eta bertakoek nahiz bisitariak gozaten zituzten, Kontxako hondartzako zaratatik eta pilaketatik urrun. Mutikorik bizkorrenak uretan txakurtxoaren jokoa egiten zuten turistak erakartzeko, litxarrerria altxor txikiak lortzeko sarrera iturri handia baitziren”.

Edozein donostiarren iruditerian dago kazetariak deskribatutakoa, duela gutxi arte, hori baitzen kaiko giroa. Pixkanaka, ordea, hori aldatzen joan da: arrantza ia erabat desagertu da, bainua debekatuta dago, eta dagoeneko ez dago txakur txikiaren (gaztelaniaz, *perrita al agua*) jolasik. Hamar urte goiti dira arrantza jarduera gehiena, guztia ez esatearren, Pasaiara edo beste portu batzuetara bideratua izan zela, eta garai batean Arrantzaleen Kofradia izan zena, gaur “arrantzaren itsas tradizioa eta historia balioan jartzea” helburu duen “diziplina anitzeko zentro bat da”; Kofradia-Itsas Etxea egitasmoa, alegia. Kaian bainatzea duela urte batzuk debekatu zuten, baina orain ezin da ezta eskaileretan egon ere, gehienak itxi egin baitituzte, batzuk giltzadun atekin eta beste batzuk barandak jarrita. Irekita dauden eskailera bakarrak Kaiko pasealekukoak dira, baina ez herritarrek erabiltzeko, itsasbidaien zerbitzu ezberdinak eskaintzen dituzten ontzietara sartzeko baizik. Eta eskaileren erabileraz gain, kai muturren erabilera ere mugatu egin da. Hamabost urte inguru dira Mollaerdiko muturra itxi zutela, eta gerostik, EKP-koek baino ezin dute erabili. Beste bi muturretan, aldiz, orain barandak jarri dituzte bukaeran.

Donostiako kaia asko aldatu da azken hamarkadetan. Baina gauzak ez dira jazo, besterik gabe. Kaiko espazioaren eraldaketa ez da gertatu, gauari egunak jarraitzen dion naturaltasunarekin. Diseinatua izan da. Eta horri lotuta dago, hain zuzen ere, kaiko bizilagunen kexa nagusietako bat, bizitokia duten eremuari dagozkion erabakiak hartzean ez dituztela inola ere aintzat hartzen. Baina bizilagunek behin eta berriro adierazi izan dute, eta azkeneko bi urte hauetan argi geratu da, erakunde publikoekin behar bezain beste bikura egiteko prest daudela kaiko eremuak guztiontzako erabilgarri eta bizigarri izaten jarraitu dezan. Arrapalaren kasua argigarria da zentzu honetan, izan ere, bizilagunek nabarmendu

EH Bildu talde politikoa

Grupo político EH Bildu

Ijentea, 1 - 20003 Donostia
Tel. 943481027 eh_bildu@donostia.eus-- www.donostia.ehbildu.eus -

dute arrapala espazio publikoa dela etan ikastaroen eta herritarren arteko elkarbizitza bermatu behar dela. Horrela mintzo zen, esaterako, Itxaso Suarez, Bazar Aquarium saltokiko arduraduna:

“Ikastaroak beti egon dira, eta hala izan behar du, baina elkarbizitza bat behar dugu. Erakundeen ardura da kaiaren erabilera arautzea, ahalbidetzeko denok izatea kaiaz gozatzeko aukera. Irtenbide bat bilatu behar da, irtenbidea ez delako arrapala ixtea. Bat-batean Kontxa itxiko balute bezala da: ez litzateke bidezkoa izango (...) Bisitarienezako kai polit bat egiten ari dira, baina ez hemen bizi direnentzat. Norentzako ari dira egiten kaiko kudeaketa?”

Horregatik guztiarengatik, honako hau da behean sinatzen duen zinegotziak aurkeztutako KONTROL MOZIOA:

- 1.- Donostiako Udalbatzak hertsatuki eskatzen dio Udal Gobernuari sortu eta bideratu ditzala beharrezko bitartekoak kaiko bizilagunek beren bizitokiaren gainean erakunde publikoek hartzen dituzten erabakietan parte hartu ahal izateko; hala nola, eremuaren kudeaketaren eskumena duen Eusko Jaurlaritzaren eta bizilagunen arteko hartu-emanaren erraztuz.
- 2.- Donostiako Udalbatzak hertsatuki eskatzen dio Udal Gobernuari bitartekari lana egin dezala Eusko Jaurlaritzaren aurrean kaiko arrapala herritar guztientzat ireki dezan.

Donostian, 2021eko uztailaren 16an

Jon Markel Ormazabal Gaztañaga
EH Bildu udal taldeko zinegotzia